

Årungenelva. Foto: PURA

PURA – VANNOMRÅDET BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN- OG GJERSJØVASSDRAGET

Erfaringer fra pilotperioden i vannområde PURA

Vannområde Glomma og Grensevasdragene

23.11.2016

Anita Borge
prosjektleder PURA

Innhold:

- Hva er PURA? – geografisk areal, mål og utfordringer, organisering
- Fra plan til handling / tiltaksgjennomføring
- Involvering
- Kommunikasjon
- Hovedaktiviteter pr. november 2016

Dalsbekken, Ski
Foto: Sommerseth Design

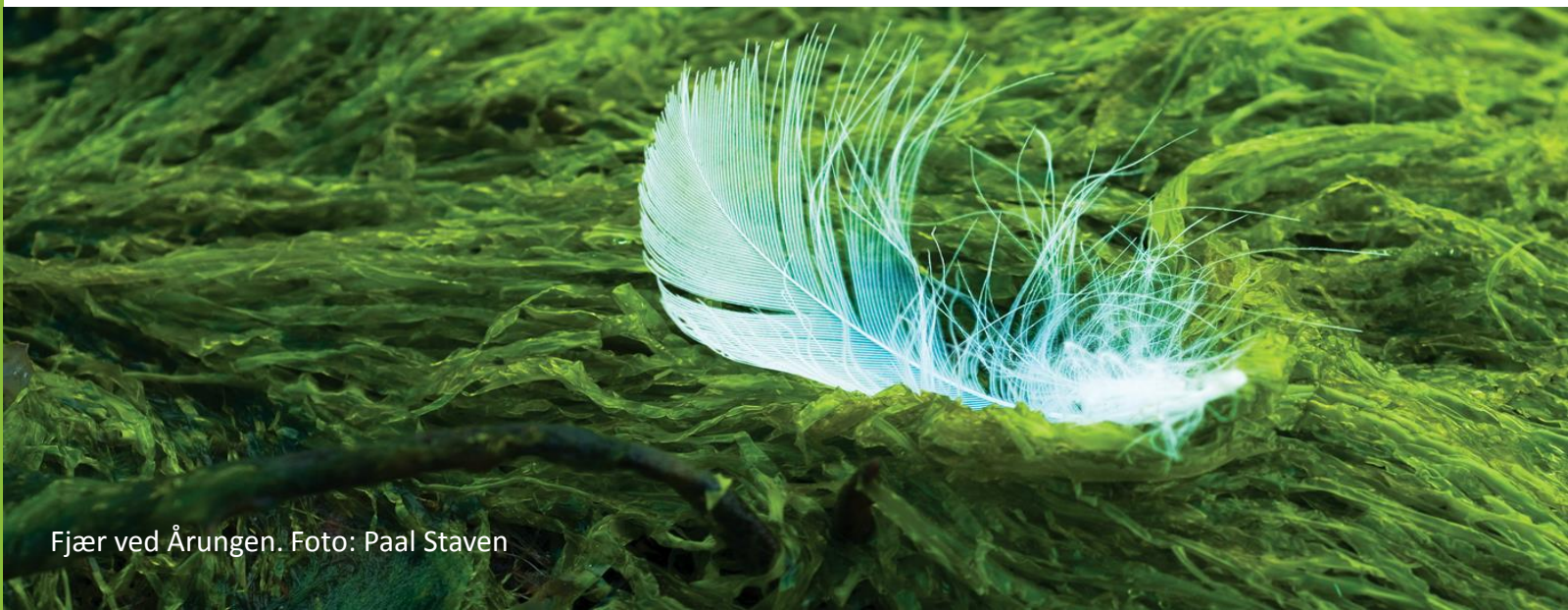
Fotos: Shutterstock

Hva er PURA?

PURA:

- Vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget, organisert som et interkommunalt prosjekt, eid av kommunene Frogn, Nesodden, Oppegård, Oslo, Ski og Ås
- Opprettet i 2008 som et av 29 pilot-vannområder for gjennomføring av planperiode 1 i arbeidet etter vannforskriften

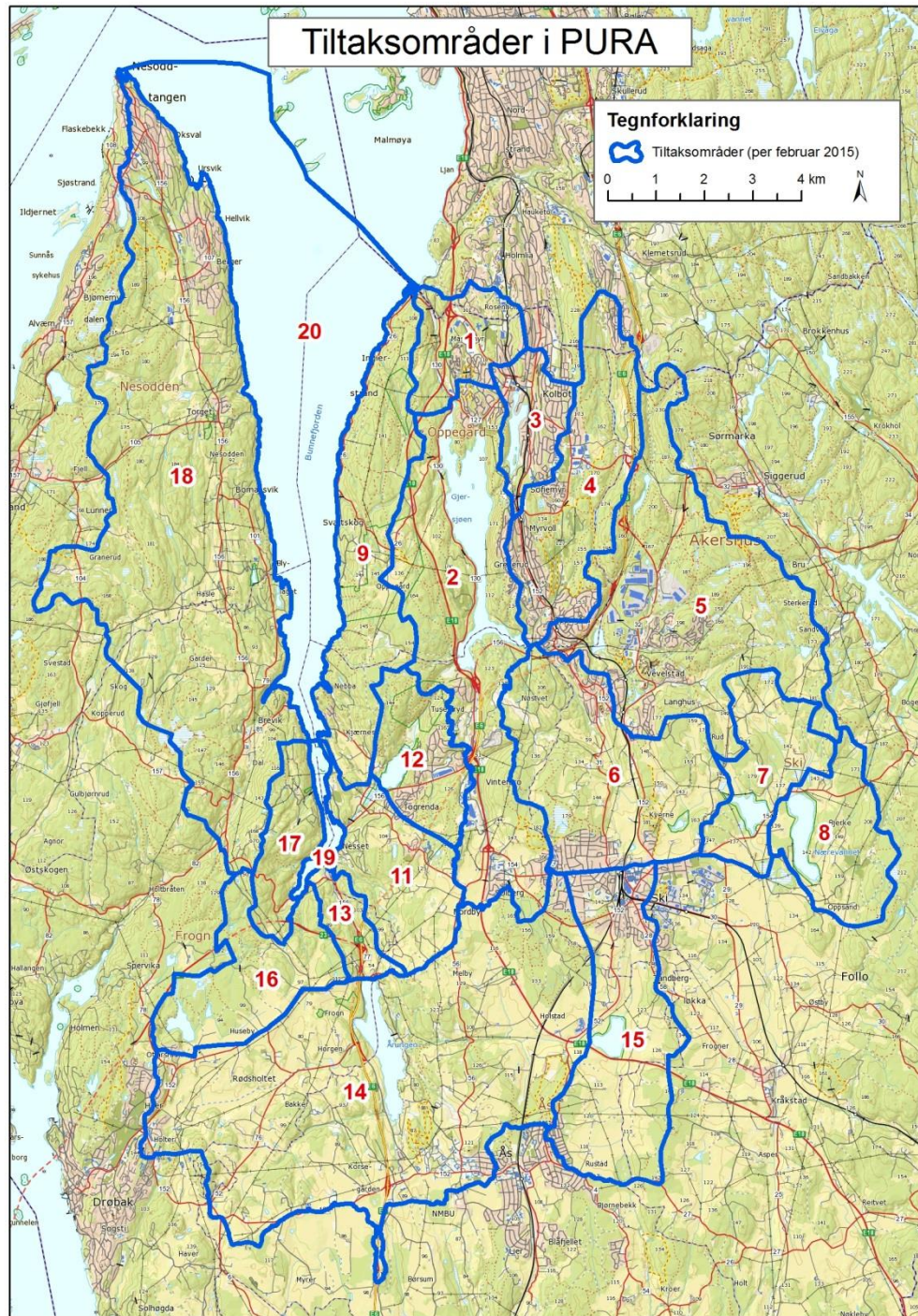

Fjær ved Årungen. Foto: Paal Staven

Tiltaksområder i PURA

Tegnforklaring

 Tiltaksområder (per februar 2015)

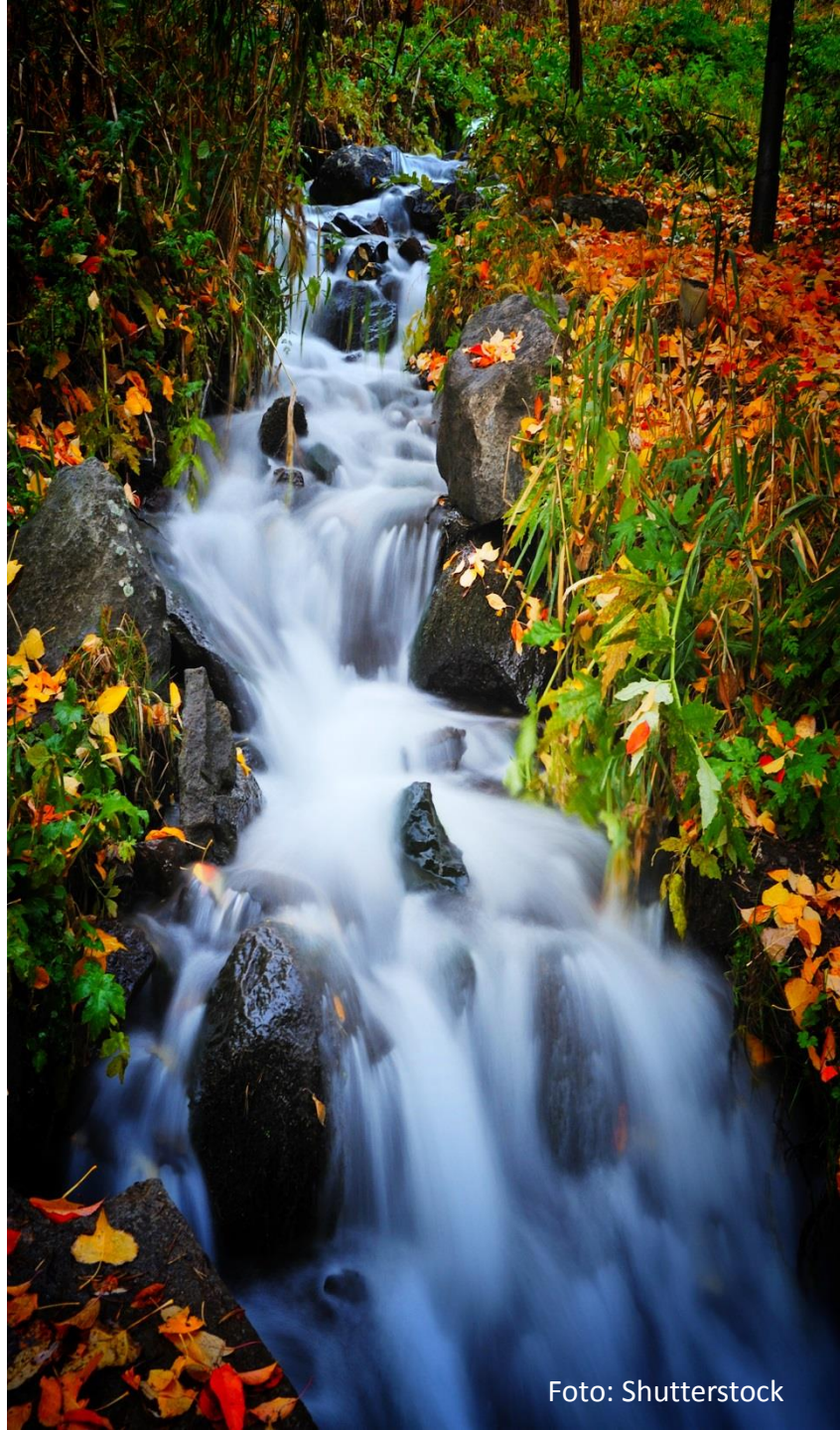

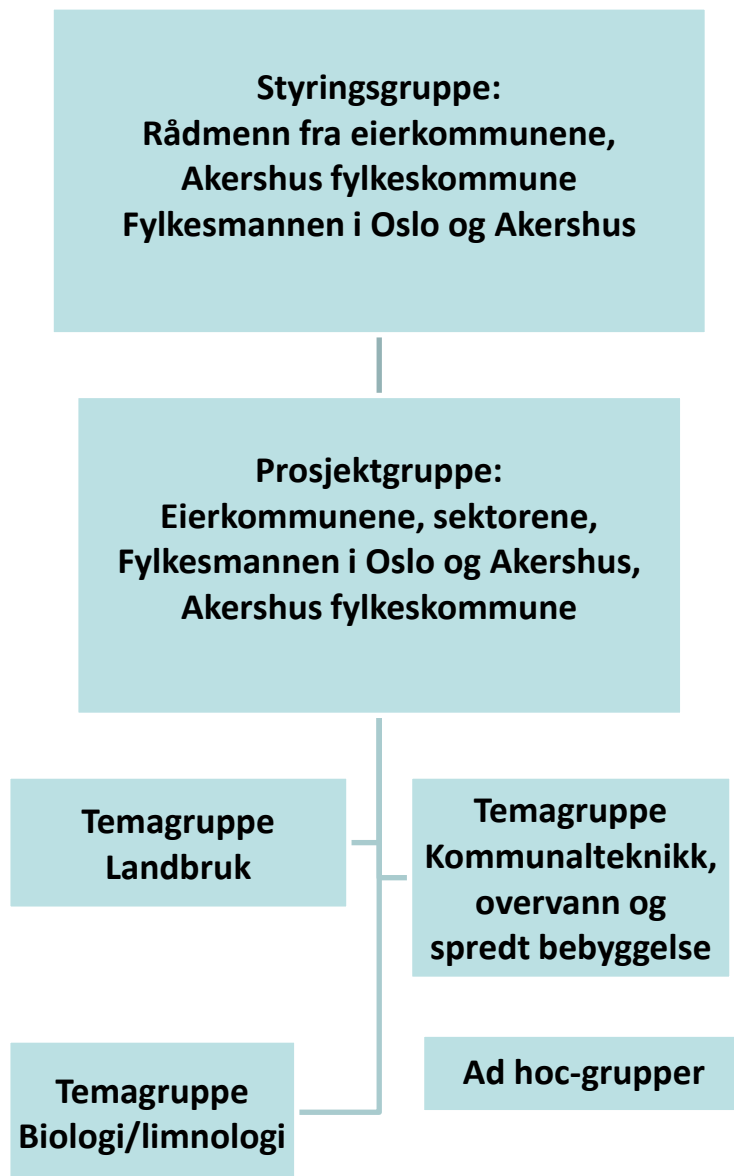
Årungen
Foto: Gunnhild Riise, NMBU

PURAs mål:

Sikre god kjemisk og økologisk
tilstand, tilnærmet naturlig,
for vannkvaliteten
i Bunnefjorden med Årungen- og
Gjersjøvassdraget

PURA – prosjektorganisering

Fra plan til handling/ tiltaksgjennomføring

TILTAKSANALYSE FOR PURA

VANNOMRÅDET BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN- OG GJERSJØVAGSSDRAGET

Lokal tiltaksanalyse 2016-2021

for vannområde PURA, Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget

Versjonsdato: 29. november 2013

Oppegårdtjern i Frogn kommune. Foto: Sommerseth Design

Fra plan til handling - tiltaksgjennomføring

- Tiltaksanalysen for PURA – beskriver mål og tiltak for vannkvaliteten i vannområdet
- Forvaltningsplan 2010-2015 med tiltaksprogram for Vannregion 1 Glomma/indre Oslofjord inkludert grensevasdragene på Østlandet – vedtatt i fylkestingene i 2010 som en fylkesdelplan etter plan- og bygningsloven
- Forvaltningsplan 2015-2021 med tiltaksprogram for Vannregion 1 Glomma – vedtatt ved en departementsgodkjenning 01.07.2016
- Prosjektet PURA med sitt mandat

Operasjonalisering: Kommunenes og sektorenes egne planer

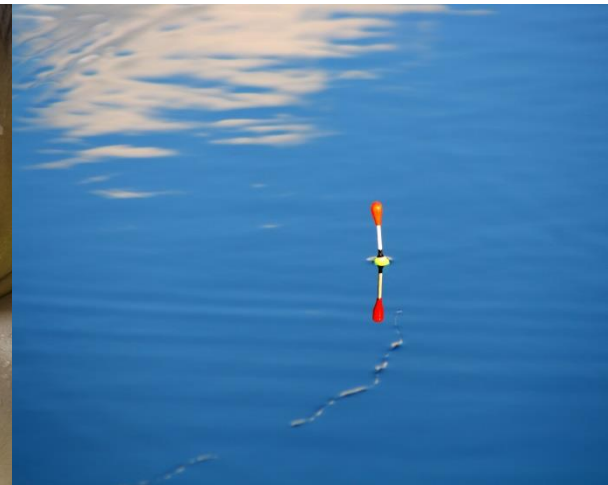
Involvering

Hva sier EUs Vanndirektiv om medvirkning og kommunikasjon?

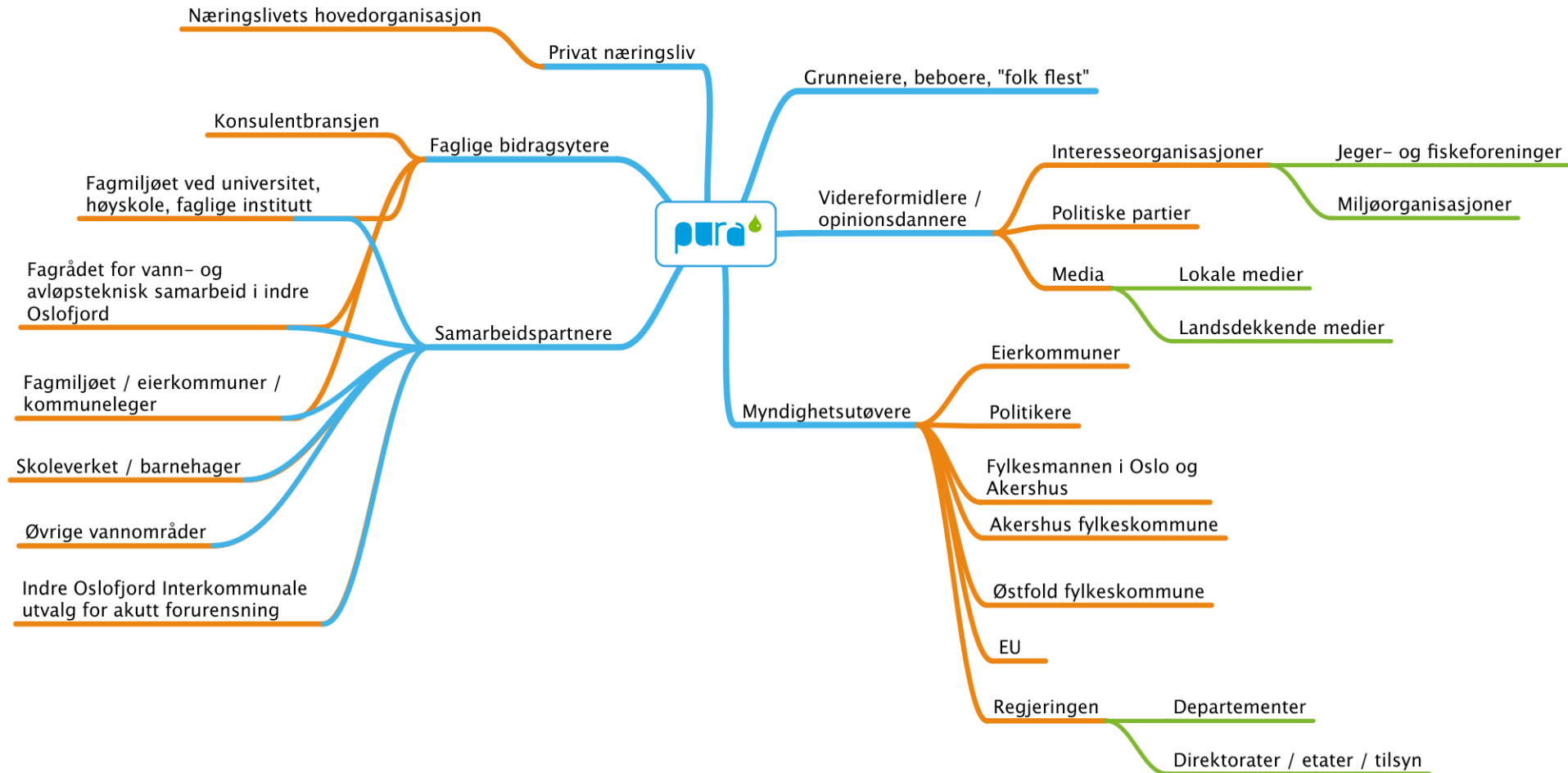
EUs Vanndirektiv, innledningen, punkt 14:

”Dette direktivs suksess avhenger av nært samarbeid og samordnet innsats på felleskapsplan, medlemsstatsplan og lokalt plan samt informasjon, høring og medvirkning fra offentligheten, herunder brukerne”.

EUs veiledningsdokument ”Public Partipation In Relation To The Water Framework Directive”:
”Deltakelse i vannforvaltningen defineres som å gi mennesker mulighet til å påvirke resultatet av planer og arbeidsprosesser. Dette skal gjøres ved informasjon, høringer, medvirkning”.

PURA – interessentkart

Arenaer for involvering - eksempler

år	type samling
2007	Åpent møte vedr. utfordringene i Årungen og Bunnefjorden
2008	Informasjonsrunde i kommunestyrene i eierkommunene
2009	Temakvelder med gruppearbeid i de tre vassdragene Bunnefjorden, Årungen og Gjersjøvassdraget
2011	Åpent møte med tema "Rent vann – hvem tar ansvaret? Vassdraget Gjersjøen i et pressområde"
2012	Informasjonsrunde i kommunestyrene i eierkommunene
2012	Åpent møte med landbruksnæringen : "Matproduksjon i et skiftende klima"
2013	Åpent møte ifb. revidert tiltaksanalyse: "Kan rapporter og planer gi oss rent vann? Hvordan jobber vi for å sikre kvaliteten på noe av det dyrebareste vi har: Rent vann? "
2014	Informasjonsrunde i kommunestyrene i eierkommunene
2015	Workshop: "Vannkvalitetens plass i forvaltningen"
2016	Seminar: "Vassdrag og kyst som ressurs. Økologi og brukerperspektiv – er det forenlig?"

Kommunikasjon

Vann er viktig for oss

VANN ER VIKTIG FOR OSS ALLE!

Vann er en ressurs vi ikke kan leve uten!
Det er ingen selvfølge at Norge kommer til å opprettholde sin gode vannkvalitet. I Norge har vi miljøutfordringer knyttet til vannressursene, og i årene som kommer skal forvaltningen av norsk vannmiljø bli bedre – med drøyt hjelp fra EU.

Velkommen til PURA – Vannområde for Follo/Oslo.

Vann er viktig for oss alle! PURA-seminar: Brukerinteresser   Årsrapport for vannkvalitetsovervåking 2015   Årsmelding for PURAs administrasjon 2015   Faktaark for PURAs tiltaksområder

PURA JOBBER FOR:

At du skal kunne ta deg en
FRISK DUKKERT

At du alltid skal ha rent og
GODT DRILKEVANN

At ditt nærområde skal gi
REKREASJON

ØKOLOGISK TILSTAND

Figuren viser økologisk tilstand for PURAs tiltaksområder med ferskvann. Tallene angir antall tiltaksområder i hver tilstandsklasse.

■ Svært god   ■ Moderat
■ God   ■ Dårlig

PURA-SEMINAR: BRUKERINTERESSER

PURA arrangerte 07.11.2016 seminaret. «Vassdrag og kyst som ressurs. Økologi og brukerspektiv – er det forenlig?»
[...]

PURA-seminar: Brukerinteresser

Vann er viktig for oss alle! **PURA-seminar: Brukerinteresser** | Årsrapport for vannkvalitetsovervåking 2015 | Årsmelding for PURAs administrasjon 2015 | Faktaark for PURAs tiltaksområder

PURA JOBBER FOR:

At du skal kunne ta deg en
FRISK DUKKERT

At du alltid skal ha rent og
GODT DRIKKEVANN

At ditt nærområde skal gi
REKREASJON

ØKOLOGISK TILSTAND

Figuren viser økologisk tilstand for PURAs tiltaksområder med ferskvann. Tallene angir antall tiltaksområder i hver tilstandsklasse.

■ Svært god   ■ Moderat
■ God   ■ Dårlig

FAKTAARK FOR PURAS TILTAKSOMRÅDER

PURA har utarbeidet faktaark for hvert tiltaksområde. Faktaarkene gir en rask oversikt over utfordringene, målene, tiltakene og kostnadene for tiltakene. Husk å lese «Faktaark – generell innledning» først, dette gir nyttig grunnlagsinformasjon som bør leses før man går i gang med hvert enkelt faktaark. Last ned faktaarkene med den generelle innledningen her. Lokal tiltaksanalyse for PURA 2016-2021 samt grunnlagstabellen/tiltakstabellen gir en mer detaljert informasjon om tiltaks gjennomføringen i PURAs neste planperiode.

Faktaark for PURAs tiltaksområder

Vann er viktig for oss alle! PURA-seminar: Brukerinteresser Årsrapport for vannkvalitetsovervåking 2015 Årsmelding for PURAs administrasjon 2015 **Faktaark for PURAs tiltaksområder**

PURA JOBBER FOR:

At du skal kunne ta deg en
FRISK DUKKERT

At du alltid skal ha rent og
GODT DRIKKEVANN

At ditt nærområde skal gi
REKREASJON

ØKOLOGISK TILSTAND

Figuren viser økologisk tilstand for PURAs tiltaksområder med ferskvann. Tallene angir antall tiltaksområder i hver tilstandsklasse.

■ Svært god ■ Moderat
■ God ■ Dårlig

ÅRSRAPPORT FOR VANNKVALITETSOVERVÅKING 2015

Forbedringen i vannkvalitet i PURAs tiltaksområder fortsetter! Vi kunne ane en svak forbedring fra 2013 til 2014, og vi ser også en lignende svak forbedring fra 2014 til 2015. [...]

[Vann er viktig for oss alle!](#) [PURA-seminar: Brukerinteresser](#) [Årsrapport for vannkvalitetsovervåking 2015](#) [Årsmelding for PURAs administrasjon 2015](#) [Faktaark for PURAs tiltaksområder](#)

PURA JOBBER FOR:

At du skal kunne ta deg en
FRISK DUKKERT

At du alltid skal ha rent og
GODT DRILLEVANN

At ditt nærområde skal gi
REKREASJON

ØKOLOGISK TILSTAND

Figuren viser økologisk tilstand for PURAs tiltaksområder med ferskvann. Tallene angir antall tiltaksområder i hver tilstandsklasse.

■ Svært god   ■ Moderat
■ God   ■ Dårlig

VANNKVALITET

Vannkvaliteten i ditt område

- Gjersjøen
- Kolbotnvann
- Greverudbekken
- Tussebekken
- Tussetjern
- Dalsbekken
- Midsjøvann
- Nærevann
- Årungen
- Østensjøvann
- Gjersjøelva
- Ås / Oppegård til Bunnefjorden
- Fålebekken / Kaksrudbekken
- Pollevann
- Årungenelva**
- Bonnbekken
- Frogn til Bunnebotn
- Frogn / Nesodden til Bunnefjorden

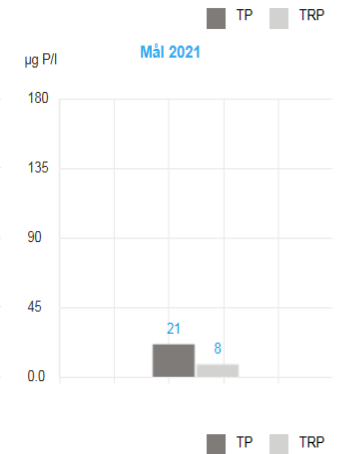
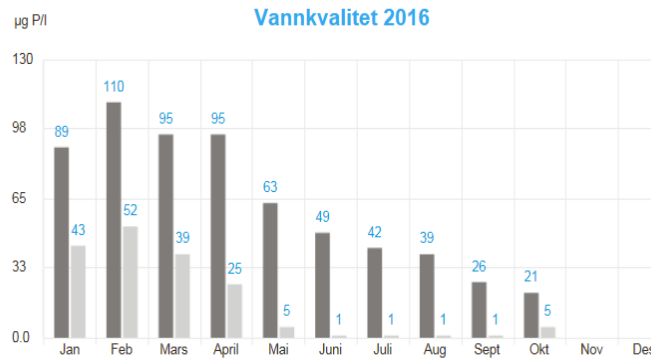
Forurensningskilder og tiltak

Overvåking av vannkvaliteten

PURA > Vannkvalitet > Vannkvaliteten i ditt område > Årungenelva

Årungenelva

Last ned faktaark for Årungenelva [her](#).

Gode grep

- Heltidsansatt prosjektleder - **prosjektgruppe** – temagrupper – prosjektmandat – kommunikasjonsplan
- En styringsgruppe i kartleggings-/planleggingsfasen med ordførere – i tiltaks-/gjennomføringsfasen med rådmenn
- Utarbeidelse av tiltaksanalyse med faktaark:
  - legger klare føringer for tiltaksgjennomføring i de ulike hovedsektorer: Landbruk, kommunalt avløp, spredt bebyggelse, tette flater
  - utarbeidet ved en tiltaksanalyseredaksjon med representanter fra hele organisasjonen – viktig ift. eierskap til tiltaksanalysen
  - er knyttet opp mot tiltaksrettet vannkvalitetsovervåking i vannområdet
- Velfungerende program for tiltaksrettet vannkvalitetsovervåket – gir oss kontinuerlig status på vannets kvalitet – publiseres årlig i årsrapporter for vannkvalitet i en lang- og en kortversjon

Hovedaktiviteter pr. november 2016

Hovedaktiviteter pr. november 2016 - I

- Utfiske i Østensjøvann – koordinering av forskere fra NMBU, Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Akershus fylkeskommune, utførere av utfisket. Et prosjekt i regi av PURA ved temagruppe Biologi/limnologi. PURA finansierer et ev. utfiske med kr. 300.000
- Utarbeidelse av mal for enhetlig innhenting av data om tiltaksgjennomføring i vannregion Glomma – deltakelse i referansegruppe
- Presentasjoner:
  - for andre vannområder:
    - Leira/Nitelva
    - Glomma med Grensevasdragene
  - på miljøseminar i regi av Eurofins
- Deltakelse på høstmøte i regi av Fagrådet for vann- og avløpsteknisk samarbeid i indre Oslofjord
- Ledelse av redaksjonskomiteen for tidsskriftet VANN, utgitt av Norsk vannforening
- Deltakelse i programkomité for nasjonal vannområdesamling

Hovedaktiviteter pr. november 2016 - II

Temagruppene:

- Ad hoc-gruppe Skibekken/Finstadbekken: Tiltak for å utbedre og sikre bekken fra Ski sentrum til Østensjøvann. Møte i ad hoc-gruppen med presentasjon av rapport og notat fra Sweco. PURA finansierer tiltak med kr. 250.000
- Utslipp av septik fra fritidsbåter – innføring av forbud. Opprettelse av ad hoc-gruppe
- Ny teknologi for rensing av vaskevann fra Nordbytunellen
- Overvåking av forurensningssituasjonen fra deponiet i Assurdalen – fokus på nitrogen
- Mulig forurensning av Bunnefjorden ved Bomannsvik – oppfølging av observasjoner
- Revisjon av handlingsplan for landbruk i PURA 2017-2021
- Presisjongjødsling i landbruket ved bruk av N-sensor
- Kontinuerlig redegjørelse for utbedring/arbeider innen kommunalt avløp og spredt bebyggelse i kommunene

www.pura.no

TAKK FRA

ANITA BORGE
prosjektleder PURA